

DECYZJA NR DPP-WOPN.718.4.2023.JK
PREZESA URZĘDU TRANSPORTU KOLEJOWEGO

z dnia 27 listopada 2023 r.

w sprawie przyznania RegioJet otwartego dostępu dla pasażerskich przewozów kolejowych na trasie międzynarodowej Przemysł Główny – Hannover Hbf. – Przemysł Główny, w zakresie odcinka przebiegającego przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 29c ust. 1, 2, 5, 7 i 8 oraz art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1786, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o transporcie kolejowym”, art. 11 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2018/1795 z dnia 20 listopada 2018 r. ustanawiającego procedurę i kryteria do celów stosowania badania równowagi ekonomicznej zgodnie z art. 11 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/34/UE (Dz. Urz. UE L 294 z 21 listopada 2018 r. str. 5), zwanego dalej „rozporządzeniem 2018/1795” oraz art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 775, z późn. zm.), zwanej dalej „k.p.a.”, po rozpoznaniu wniosku przewoźnika kolejowego RegioJet a.s. z siedzibą w Brnie (Republika Czeska), zwanego dalej „RegioJet”, „Przewoźnikiem” lub „Stroną”, z 22 sierpnia 2023 r. (data wpływu do Urzędu Transportu Kolejowego, zwanego dalej „Urzędem”, za pośrednictwem platformy ePUAP: 22 sierpnia 2023 r.), w sprawie uruchamiania planowanego nowego kolejowego przewozu pasażerskiego na trasie międzynarodowej Przemysł Główny – Hannover Hbf. – Przemysł Główny, w okresie od 10 grudnia 2023 r. do 9 grudnia 2028 r., tj. w rocznych rozkładach jazdy pociągów: 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027 oraz 2027/2028,

PRYZNAJĘ

RegioJet otwarty dostęp dla pasażerskich przewozów kolejowych na trasie międzynarodowej Przemysł Główny – Hannover Hbf. – Przemysł Główny, w zakresie odcinka przebiegającego przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

realizowany liniami kolejowymi nr 3, 91, 132, 133, 134, 135, 137, 138, 273, 821 i 981 w okresie od 10 grudnia 2023 r. do 9 grudnia 2028 r., tj. w rocznych rozkładach jazdy pociągów: 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027 oraz 2027/2028, z zachowaniem następujących warunków i zakresu wykorzystania dostępu do linii kolejowych:

1. Na wnioskowanej trasie Strona uruchomi 1 parę pociągów na dobę codziennie, zgodnie z projektem rozkładu jazdy pociągów wskazanym w załącznikach nr 1 i 2 do niniejszej decyzji.
2. Przewoźnik obowiązany jest uruchamiać nowe połączenia pasażerskie w częstotliwości oraz terminach wynikających z niniejszej decyzji.
3. W przypadku prac modernizacyjnych lub remontowych skutkujących zmniejszeniem zdolności przepustowej na odcinkach linii kolejowej, przez którą przebiega trasa pociągów kursujących na podstawie niniejszej decyzji i odcinkach linii kolejowych stycznych do nich, kursowanie pociągów na podstawie niniejszej decyzji nie może powodować nieuruchomienia pociągów ważnych z punktu widzenia interesu społeczno-gospodarczego kraju.
4. Przewoźnik uprawniony jest do uruchamiania pociągów, na podstawie niniejszej decyzji, w pełnej relacji, tj. Przemysł Główny – Hannover Hbf. – Przemysł Główny.
Uruchamianie przez Przewoźnika połączeń w krótszej relacji niż wskazano w pkt 1 sentencji, na podstawie niniejszej decyzji, jest dopuszczalne wyłącznie w wyniku zaistnienia zdarzeń będących następstwem siły wyższej lub działalności zarządcy infrastruktury.
5. Dopuszczalne jest zatrzymywanie się pociągów Przewoźnika na następujących stacjach:

- w relacji Przemysł Główny – Hannover Hbf.: Przemysł Główny (przystanek tylko do wejścia), Rzeszów Główny (przystanek tylko do wejścia), Kraków Główny (przystanek tylko do wejścia), Katowice (przystanek tylko do wejścia), Opole Główne (przystanek tylko do wejścia), Wrocław Główny (przystanek tylko do wejścia), Zielona Góra Główna (przystanek tylko do wejścia);
- w relacji Hannover Hbf. – Przemysł Główny: Zielona Góra Główna (przystanek tylko do wyjścia), Wrocław Główny (przystanek tylko do wyjścia), Opole Główne (przystanek tylko do wyjścia), Katowice (przystanek tylko do wyjścia), Kraków Główny (przystanek tylko do wyjścia), Rzeszów Główny (przystanek tylko do wyjścia), Przemysł Główny (przystanek tylko do wyjścia).

Nie stanowi naruszenia postanowień niniejszej decyzji wprowadzenie dodatkowych postojów:

- a) po otrzymaniu pisemnego wniosku, zawierającego uzasadnienie, od organizatora publicznego transportu zbiorowego, w rozumieniu art. 4 pkt 9 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 1343, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o publicznym transporcie zbiorowym”, realizującego zadania w zakresie przewozów pasażerskich w transporcie kolejowym, o wprowadzenie dodatkowego zatrzymania na wskazanej stacji/przystanku;
 - b) ustalonych w ramach procesu koordynacji przy konstrukcji rocznego rozkładu jazdy, na wniosek zarządcy infrastruktury kolejowej w celu zachowania cykliczności rozkładu jazdy pociągów przewoźników kolejowych;
 - c) w przypadku wystąpienia zdarzeń będących następstwem siły wyższej lub działalności zarządcy infrastruktury.
6. Uruchamianie przez Przewoźnika nowych przewozów kolejowych nie powinno skutkować likwidacją skomunikowań pociągów uruchamianych na podstawie umowy o świadczenie usług publicznych w transporcie kolejowym.
7. Na trasie Przemysł Główny – Hannover Hbf. – Przemysł Główny, w zakresie odcinka przebiegającego przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przebiegającej liniami kolejowymi oznaczonymi w sentencji niniejszej decyzji, Przewoźnik będzie realizował przewozy przy pomocy składów wagonowych z miejscami do siedzenia lub leżenia (lokomotywa elektryczna plus 7-15 wagonów pasażerskich).
- Dopuszcza się możliwość wykorzystywania również innych typów pojazdów kolejowych, jeżeli RegioJet zagwarantuje takie same bądź lepsze parametry techniczne, eksploatacyjne i jakościowe pojazdów. Przewoźnik jest zobowiązany do wykorzystywania wyłącznie taboru spełniającego warunki techniczne, środowiskowe i eksploatacyjne określone przez zarządcę infrastruktury dla poszczególnych linii kolejowych.
8. Dopuszcza się korzystanie z tras przebiegających innymi liniami kolejowymi niż wymienione w niniejszej decyzji, przyznanych przez zarządcę infrastruktury, o ile ich przyznanie nastąpi z przyczyn niezależnych od Przewoźnika.
9. Dopuszcza się uruchomienie połączeń, o których mowa w pkt 1 sentencji, w innych godzinach niż wskazane w rozkładzie jazdy zawartym w załącznikach nr 1 i 2 do niniejszej decyzji, o ile nastąpi to z przyczyn niezależnych od Przewoźnika.
10. Przewoźnik obowiązany jest poinformować Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego, zwanego dalej „Prezesem UTK”, o każdym przypadku wystąpienia okoliczności uzasadniających uruchomienie połączenia na trasie Przemysł Główny – Hannover Hbf. – Przemysł Główny:
- a) w niepełnej relacji;
 - b) w częstotliwości i terminie innymi niż wprost wynikającym z niniejszej decyzji,
- oraz o wystąpieniu okoliczności skutkujących:
- c) zaprzestaniem wykonywania przewozów przez co najmniej 6 miesięcy;
 - d) wprowadzeniem dodatkowych postojów.

W przypadku wystąpienia okoliczności, o których mowa w pkt 10 lit. a – d, Przewoźnik, w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia ich wystąpienia, obowiązany jest przedstawić Prezesowi UTK stanowisko w sprawie wraz z uzasadnieniem.

UZASADNIENIE

Stan faktyczny:

Należy wskazać, że 22 sierpnia 2023 r. wpłynął do Prezesa UTK, za pośrednictwem platformy ePUAP, wniosek RegioJet o przyznanie otwartego dostępu na trasie międzynarodowej Przemysł Główny – Hannover Hbf. – Przemysł Główny, w okresie od 10 grudnia 2023 r. do 9 grudnia 2028 r., tj. w rocznych rozkładach jazdy pociągów: 2023/2024, 2024/2025,

2025/2026, 2026/2027 oraz 2027/2028, zwany dalej również „Wnioskiem”. Przewoźnik ograniczył możliwość odbywania przejazdów, w ramach ww. usługi, na odcinkach krajowych.

Pismem z 29 sierpnia 2023 r. (znak: DPP-WOPN.718.4.2023.2.JK) Prezes UTK wezwał Stronę do uzupełnienia braków merytorycznych Wniosku.

Pismem z 4 września 2023 r. (data wpływu do Urzędu, za pośrednictwem platformy ePUAP: 4 września 2023 r.) Przewoźnik udzielił odpowiedzi na ww. wezwanie Prezesa UTK.

Pismem z 13 września 2023 r. (znak: DPP-WOPN.718.4.2023.4.JK) Prezes UTK powiadomił RegioJet o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wydania decyzji w sprawie dotyczącej otwartego dostępu na trasie międzynarodowej Przemysł Główny – Hannover Hbf. – Przemysł Główny, w zakresie odcinka przebiegającego przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w okresie od 10 grudnia 2023 r. do 9 grudnia 2028 r., tj. w rocznych rozkładach jazdy pociągów: 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027 oraz 2027/2028. Strona została także poinformowana o materiale dowodowym i faktach znanych Prezesowi UTK z urzędu. W tym samym piśmie Prezes UTK poinformował Przewoźnika o przysługującym prawie wglądu w akta sprawy, sporządzania z nich notatek, kopii lub odpisów.

Ponadto 13 września 2023 r. Prezes UTK opublikował informację o wpływie Wniosku RegioJet na stronie internetowej Urzędu pod adresem: <https://utk.gov.pl/pl/dostep-do-infrastruktur/dostep-do-infrastruktury/kabotaz/powiadomienia/20435,Powiadomienie-RegioJet-as-z-22-sierpnia-2023-r-o-planowanych-nowych-miedzynarodo.html>.

Pismem z 14 września 2023 r. (znak: DPP-WOPN.718.4.2023.5.JK) Prezes UTK powiadomił podmioty uprawnione o otrzymaniu powiadomienia RegioJet z 22 sierpnia 2023 r. w sprawie uruchamiania planowanego nowego kolejowego przewozu pasażerskiego na trasie międzynarodowej Przemysł Główny – Hannover Hbf. – Przemysł Główny oraz poinformował o przysługującym prawie zgłoszenia wniosku o przeprowadzenie badania równowagi ekonomicznej, w terminie i na zasadach określonych w przepisach rozporządzenia 2018/1795.

Przewoźnik 18 września 2023 r. (data wpływu do Urzędu za pośrednictwem platformy ePUAP: 18 września 2023 r.) przekazał jednolity certyfikat bezpieczeństwa wraz z jego tłumaczeniem.

Pismem z 27 września 2023 r. (znak: DPP-WOPN.718.4.2023.6.JK) Prezes UTK powiadomił *Bundesnetzagentur*, będący niemieckim organem regulacyjnym w zakresie transportu kolejowego, o wpływie Wniosku RegioJet.

Pismem z 12 października 2023 r. (znak: BBPR1k-070-224/2023, data wpływu do Urzędu za pośrednictwem platformy ePUAP: 12 października 2023 r.) przewoźnik „PKP Intercity” S.A. z siedzibą w Warszawie, zwany dalej „PKP Intercity”, poinformował, że nie będzie składał wniosku o przeprowadzenie badania równowagi ekonomicznej.

13 października 2023 r. do Urzędu wpłynęło, za pośrednictwem platformy ePUAP, potwierdzenie opłaty skarbowej od pełnomocnictwa złożonego przez PKP Intercity przy piśmie z 12 października 2023 r. (znak: BBPR1k-070-224/2023).

Pismem z 24 października 2023 r. (znak: DPP-WOPN.718.4.2023.9.JK) Prezes UTK zawiadomił PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. z siedzibą w Warszawie, zwaną dalej: „PKP PLK”, że w terminie określonym w art. 5 ust. 1 rozporządzenia 2018/1795 nie został złożony żaden wniosek o przeprowadzenie badania równowagi ekonomicznej.

Pismem z 26 października 2023 r. (znak: DPP-WOPN.718.4.2023.10.JK) Prezes UTK zawiadomił RegioJet, że w terminie określonym w art. 5 ust. 1 rozporządzenia 2018/1795 nie został złożony żaden wniosek o przeprowadzenie badania równowagi ekonomicznej. Ponadto Prezes UTK zawiadomił Stronę o pozostałych dokumentach wchodzących w skład materiału dowodowego sprawy. Jednocześnie Prezes UTK poinformował RegioJet o zakończeniu etapu zbierania materiału dowodowego w sprawie oraz o przysługującym Przewoźnikowi prawie do wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, w terminie 5 dni od doręczenia pisma.

Pismem z 30 października 2023 r. (data wpływu do Urzędu za pośrednictwem platformy ePUAP: 30 października 2023 r.) RegioJet przedstawiła swoje stanowisko w przedmiotowym postępowaniu.

Mając powyższe na uwadze, Prezes UTK zważył, co następuje:

Stosownie do art. 13a ust. 1 ustawy o transporcie kolejowym do postępowania przed Prezesem UTK stosuje się, z zastrzeżeniem art. 13ab i art. 13b ust. 2 i 3, przepisy k.p.a.

Zgodnie natomiast z art. 104 § 1 k.p.a.: *Organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji, chyba że przepisy kodeksu stanowią inaczej.*

Art. 13 ust. 1 pkt 5 ustawy o transporcie kolejowym przyznaje Prezesowi UTK kompetencję do wydawania decyzji dotyczących otwartego dostępu.

Jak wskazano, 22 sierpnia 2023 r. do Prezesa UTK wpłynął Wniosek RegioJet w sprawie uruchamiania planowanego nowego kolejowego przewozu pasażerskiego na trasie międzynarodowej Przemyśl Główny – Hannover Hbf. – Przemyśl Główny na okres 5 kolejnych rocznych rozkładów jazdy pociągów począwszy od 10 grudnia 2023 r. do 9 grudnia 2028 r.

W związku z otrzymaniem przez Prezesa UTK Wniosku, niezbędne było ustalenie statusu Przewoźnika na podstawie obowiązujących przepisów prawa.

Na podstawie Wniosku złożonego przez Przewoźnika oraz zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego Prezes UTK ustalił, że RegioJet jest przewoźnikiem kolejowym, posiadającym licencję nr L/2009/1521, na wykonywanie przewozów kolejowych osób, wydaną 30 kwietnia 2009 r. przez *Drážní úřad*, oraz jednolity certyfikat bezpieczeństwa nr EU1020230213, wydany 31 sierpnia 2023 r. przez Agencję Kolejową Unii Europejskiej (ważny od 31 sierpnia 2023 r. do 30 sierpnia 2028 r.), potwierdzający akceptację przyjętego przez przedsiębiorstwo kolejowe systemu zarządzania bezpieczeństwem (SMS), w tym regulacji przyjętych przez przedsiębiorstwo kolejowe w celu spełnienia konkretnych wymagań w zakresie bezpiecznego wykonywania przewozów na danej sieci zgodnie z dyrektywą (UE) 2016/798 oraz obowiązującymi przepisami prawa krajowego.

Stosownie do art. 29c ust. 1 ustawy o transporcie kolejowym: *Regularny przewóz kolejowy osób niebędący przewozem o charakterze użyteczności publicznej jest wykonywany na podstawie decyzji o przyznaniu otwartego dostępu albo decyzji o przyznaniu ograniczonego dostępu.*

Zgodnie z art. 29d ust. 4 ustawy o transporcie kolejowym: *W zakresie kolejowych przewozów osób innych niż przewozy okazjonalne zarządca zawiera umowę o przydzielenie zdolności przepustowej w takim zakresie, w jakim aplikant zawarł umowę o świadczenie usług publicznych, przedstawił oświadczenie organizatora publicznego transportu kolejowego o zamiarze objęcia pociągów umową o świadczenie usług publicznych albo uzyskał decyzję o przyznaniu otwartego dostępu albo decyzję o przyznaniu ograniczonego dostępu.*

W świetle wyżej cytowanych przepisów ustawy o transporcie kolejowym podmiotem uprawnionym do złożenia wniosku o przyznanie otwartego dostępu na danej trasie jest więc aplikant. Zgodnie z treścią art. 4 pkt 9b ustawy o transporcie kolejowym aplikantem jest przewoźnik kolejowy, międzynarodowe ugrupowanie interesów gospodarczych obejmujące przewoźników kolejowych lub inny podmiot zainteresowany uzyskaniem zdolności przepustowej, w szczególności organizator publicznego transportu kolejowego, spedytor, nadawca ładunku lub operator transportu kombinowanego.

Natomiast przez przewoźnika kolejowego, zgodnie z art. 4 pkt 9 ustawy o transporcie kolejowym, należy rozumieć przedsiębiorcę uprawnionego do wykonywania przewozów kolejowych, w tym przedsiębiorcę świadczącego wyłącznie usługę trakcyjną, na podstawie licencji i jednolitego certyfikatu bezpieczeństwa, lub przedsiębiorcę uprawnionego do wykonywania przewozów kolejowych na podstawie świadectwa bezpieczeństwa.

Tym samym należy stwierdzić, że RegioJet, w związku z posiadaniem licencji na wykonywanie przewozów kolejowych osób oraz jednolitego certyfikatu bezpieczeństwa, spełnia wymagania ustawy o transporcie kolejowym pozwalające uznać Stronę za przewoźnika kolejowego. Przewoźnikowi przysługuje zatem uprawnienie do złożenia wniosku dotyczącego przyznania otwartego dostępu do infrastruktury kolejowej. Wniosek został podpisany przez pełnomocnika umocowanego na podstawie pełnomocnictwa podpisanego przez osobę upoważnioną do reprezentacji RegioJet zgodnie z zasadami reprezentacji Strony wskazanymi w tłumaczeniu z wyciągu z Rejestru Handlowego prowadzonego przez Sąd Okręgowy w Brnie (odpowiednik polskiego Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego).

Zgodnie z treścią art. 29c ust. 2 ustawy o transporcie kolejowym aplikant, który zamierza wystąpić o przydzielenie zdolności przepustowej w celu wykonywania przewozu na podstawie decyzji o przyznaniu otwartego dostępu, na trasie, na której są wykonywane przewozy na podstawie umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, informuje o tym właściwego zarządcę infrastruktury oraz Prezesa UTK. Informacja o planowanym uruchomieniu komercyjnych przewozów osób na danej trasie powinna zostać przedstawiona za pomocą standardowego formularza powiadomienia, o którym mowa w art. 4 ust. 2 rozporządzenia 2018/1795, nie później niż w terminie 18 miesięcy przed dniem wejścia w życie rozkładu jazdy pociągów, którego będzie dotyczył wniosek o przydzielenie zdolności przepustowej.

Należy wskazać, że RegioJet przekazała Wniosek 22 sierpnia 2023 r., czyli nie zachowując terminu 18 miesięcy przed dniem wejścia w życie rozkładu jazdy pociągów 2023/2024. Powyższe oznacza, że moment wniesienia przez Stronę Wniosku do Prezesa UTK, a także szacowany czas uruchomienia przez Stronę przewozów nie są zgodne z postanowieniami art. 29c ust. 2 ustawy o transporcie kolejowym. Niezachowanie przez Przewoźnika ww. terminu, w związku z wydaniem na rzecz RegioJet decyzji o przyznaniu otwartego dostępu, może mieć wpływ na faktyczny termin uruchomienia nowych kolejowych przewozów pasażerskich.

Stosownie do art. 29c ust. 3 ustawy o transporcie kolejowym: *Prezes UTK, nie później niż przed upływem 10 dni od dnia otrzymania informacji o zamiarze wykonywania regularnego przewozu osób, o której mowa w ust. 2, przekazuje*

tę informację organizatorowi publicznego transportu kolejowego i przewoźnikowi kolejowemu, którzy zawarli umowę o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego na trasie, o której mowa w ust. 2.

Artykuł 29c ust. 4 ustawy o transporcie kolejowym określa, że w terminie miesiąca od dnia otrzymania informacji o zamiarze wykonywania regularnego przewozu osób, o której mowa w ust. 2 tego przepisu, organizator publicznego transportu kolejowego i przewoźnik kolejowy, którzy zawarli umowę o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, oraz zarządca właściwej infrastruktury kolejowej mogą złożyć do Prezesa UTK wnioski o przeprowadzenie badania równowagi ekonomicznej umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego w rozumieniu przepisów rozporządzenia 2018/1795.

Pismem z 14 września 2023 r. (znak: DPP-WOPN.718.4.2023.5.JK) Prezes UTK zawiadomił podmioty uprawnione, tj. te, którym przysługuje możliwość złożenia wniosku o przeprowadzenie badania równowagi ekonomicznej, o planowanym uruchomieniu nowej usługi przez Przewoźnika. W przedmiotowym postępowaniu administracyjnym podmiotami uprawnionymi do złożenia wniosku o przeprowadzenie badania równowagi ekonomicznej, o których mowa w art. 11 ust. 2 dyrektywy 2012/34/UE¹, byli: Minister Infrastruktury, PKP Intercity oraz PKP PLK.

Ze względu na to, że obowiązujące przepisy nie wiążą ze sobą początku biegu terminu dla złożenia wniosku o przeprowadzenie badania równowagi ekonomicznej z momentem publikacji jawnej wersji powiadomienia aplikanta (tu: RegioJet) o planowanej nowej usłudze, Prezes UTK przyjął, że początek biegu terminu dla każdego z podmiotów liczony jest indywidualnie. Początek biegu terminu dla złożenia przez podmiot uprawniony wniosku o przeprowadzenie badania równowagi ekonomicznej związany jest z momentem doręczenia pisma organu regulacyjnego informującego o otrzymaniu wniosku o przyznanie otwartego dostępu do infrastruktury kolejowej. Z tego względu należało przyjąć, że termin na dokonanie czynności, o której mowa powyżej, rozpoczął się, zgodnie z obowiązującymi zasadami obliczania terminów, od momentu doręczenia podmiotom uprawnionym pisma Prezesa UTK z 14 września 2023 r. (znak: DPP-WOPN.718.4.2023.5.JK).

W ustawie o transporcie kolejowym znajduje się również regulacja dotycząca sposobu postępowania Prezesa UTK w przypadku braku wniosku o przeprowadzenie badania równowagi ekonomicznej oraz w sytuacji otrzymania takiego wniosku.

Wydanie decyzji o przyznaniu otwartego dostępu na danej trasie jest możliwe w sytuacji, gdy żaden podmiot uprawniony nie złoży w terminie przewidzianym przepisami, wniosku o przeprowadzenie badania równowagi ekonomicznej albo gdy w wyniku przeprowadzonego badania, o którym mowa w art. 29c ust. 4 ustawy o transporcie kolejowym, Prezes UTK oceni, że proponowane połączenie pasażerskie nie zagraża równowadze ekonomicznej umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego (art. 29c ust. 5 ustawy o transporcie kolejowym).

W ramach niniejszego postępowania zostało złożone pismo PKP Intercity, w którym ww. podmiot przedstawił swoje stanowisko.

Pismo PKP Intercity z 12 października 2023 r. (znak: BBPR1k-070-224/2023)

W piśmie z 12 października 2023 r. (znak: BBPR1k-070-224/2023) PKP Intercity oświadczyła, że nie będzie składała wniosku o przeprowadzenie badania równowagi ekonomicznej.

Pismo RegioJet z 30 października 2023 r.

W piśmie z 30 października 2023 r. Przewoźnik zwrócił się o wyjaśnienie, na jakiej podstawie Prezes UTK uznał w przedmiotowym postępowaniu administracyjnym jako podmioty uprawnione do złożenia wniosku o przeprowadzenie badania równowagi ekonomicznej Ministra Infrastruktury oraz PKP Intercity.

W odpowiedzi na powyższe wątpliwości należy wskazać, że na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 4 ustawy o transporcie kolejowym do zadań Prezesa UTK, w zakresie regulacji transportu kolejowego, należy m.in. opiniowanie projektów umów o świadczenie usług publicznych (tzw. umów PSC – z ang. *Public Service Contract*). Wobec powyższego Prezes UTK czerpie wiedzę dotyczącą przewozów wykonywanych na podstawie umów o świadczenie usług publicznych bazując na otrzymywanych do opiniowania kopiach umów PSC wraz z załącznikami i aneksami.

Przepisy art. 29c ust. 3 i 4 ustawy o transporcie kolejowym nawiązują do regulacji art. 5 ust. 1 rozporządzenia 2018/1795, który stanowi, że: *Każdy wniosek o przeprowadzenie badania równowagi ekonomicznej składany jest do organu regulacyjnego przez podmioty, o których mowa w art. 11 ust. 2 akapit pierwszy dyrektywy 2012/34/UE, w terminie wyznaczonym w tym przepisie.* Przepis art. 5 ust. 1 rozporządzenia 2018/1795 zawiera odesłanie do przepisu ustanowionego na poziomie dyrektywy. Natomiast zgodnie z art. 11 ust. 2 dyrektywy 2012/34/UE w brzmieniu nadanym dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2370 z dnia 14 grudnia 2016 r. zmieniającą dyrektywę

¹ dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/34/UE z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie utworzenia jednolitego europejskiego obszaru kolejowego (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 343 z 14 grudnia 2012 r. str. 32), zwana dalej „dyrektywą 2012/34/UE”

2012/34/UE w odniesieniu do otwarcia rynku krajowych kolejowych przewozów pasażerskich oraz zarządzania infrastrukturą kolejową (Dz. Urz. UE L 352 z 23 grudnia 2016 r. str. 1): *aby określić, czy zostałaby zagrożona równowaga ekonomiczna w ramach umowy o świadczenie usług publicznych, właściwy organ regulacyjny lub właściwe organy regulacyjne, o których mowa w art. 55, przeprowadzają obiektywną analizę ekonomiczną i opierają swoją decyzję na z góry ustalonych kryteriach. Dokonują tego na wniosek złożony w terminie miesiąca od otrzymania informacji o zamiarze świadczenia przewozów pasażerskich, o którym mowa w art. 38 ust. 4, przez dowolny z poniższych podmiotów:*

- a) właściwy organ lub właściwe organy, które zawarły umowę o świadczenie usług publicznych;*
- b) każdy inny zainteresowany właściwy organ mający prawo ograniczania dostępu na podstawie niniejszego artykułu;*
- c) zarządca infrastruktury;*
- d) przedsiębiorstwo kolejowe realizujące umowę o świadczenie usług publicznych.*

Kierując się wiedzą posiadaną z urzędu, Prezes UTK wytypował podmioty uprawnione, tj. Ministra Infrastruktury, PKP Intercity i PKP PLK, do których skierował pismo z 14 września 2023 r. (znak: DPP-WOPN.718.4.2023.5.JK) dotyczące możliwości złożenia wniosku o przeprowadzenie badania równowagi ekonomicznej.

Należy wskazać, że 31 grudnia 2020 r. Minister Infrastruktury zawarł z PKP Intercity umowę ramową o świadczenie usług publicznych w zakresie międzywojewódzkich i międzynarodowych kolejowych przewozów pasażerskich na lata 2021 – 2030, zwaną dalej: „umową ramową”. RegioJet złożyła wniosek w sprawie uruchamiania planowanego nowego kolejowego przewozu pasażerskiego na trasie międzynarodowej Przemysł Główny – Hannover Hbf. – Przemysł Główny, w okresie od 10 grudnia 2023 r. do 9 grudnia 2028 r., tj. w rocznych rozkładach jazdy pociągów: 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027 oraz 2027/2028, a więc nowa usługa Przewoźnika pokrywa się z przewozami uruchamianymi przez PKP Intercity na podstawie umowy ramowej w zakresie rocznych rozkładów jazdy 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027 oraz 2027/2028.

Jednocześnie należy podkreślić, że z wnioskiem o przeprowadzenie badania równowagi ekonomicznej do Prezesa UTK może wystąpić każdy podmiot, który spełnia wymogi wynikające z obowiązujących przepisów. Składane wnioski podlegają następnie ocenie formalnej i merytorycznej Prezesa UTK odnośnie spełnienia wymogów wynikających z obowiązujących przepisów.

Ponadto należy wyjaśnić, że konsekwencją uznania, że nie istnieją żadne umowy o świadczenie usług publicznych, które obejmują tę samą trasę lub trasę alternatywną i jeżeli nie przyznano żadnych wyłącznych praw na danej trasie, o których mowa w art. 11 ust. 5 dyrektywy 2012/34, byłoby wyłączenie stosowania przepisów rozporządzenia 2018/1795 do danego wniosku. Tymczasem obecnie obowiązujące przepisy krajowe, jak i unijne nie określają trybu postępowania w takich przypadkach. Natomiast krajowe regulacje prawne nie przewidują innej formy realizowania przewozów w zakresie pasażerskiego przewozu osób niż na podstawie umów o świadczenie usług publicznych, decyzji o przyznaniu otwartego dostępu albo decyzji o przyznaniu ograniczonego dostępu lub przewozów okazjonalnych.

W związku z powyższym należy uznać, że w ramach niniejszego postępowania, w terminie określonym w art. 5 ust. 1 rozporządzenia 2018/1795, do Prezesa UTK nie wpłynął żaden wniosek o przeprowadzenie badania równowagi ekonomicznej.

Wobec powyższego, w świetle art. 29c ust. 5 ustawy o transporcie kolejowym, Prezes UTK obowiązany był wydać decyzję o przyznaniu otwartego dostępu na trasie międzynarodowej Przemysł Główny – Hannover Hbf. – Przemysł Główny, w okresie od 10 grudnia 2023 r. do 9 grudnia 2028 r., tj. w rocznych rozkładach jazdy pociągów: 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027 oraz 2027/2028.

Zgodnie z treścią art. 29c ust. 7 ustawy o transporcie kolejowym: *w decyzji o przyznaniu otwartego dostępu albo o przyznaniu ograniczonego dostępu określa się w szczególności:*

- 1) aplikanta, jego siedzibę i adres;*
- 2) trasy, na których mają być realizowane przewozy;*
- 3) okres, na jaki decyzja zostaje wydana;*
- 4) warunki oraz zakres korzystania z dostępu do infrastruktury kolejowej.*

Przepis art. 29c ust. 7 pkt 4 ustawy o transporcie kolejowym obliuguje Prezesa UTK do określenia w decyzji o przyznaniu otwartego dostępu warunków oraz zakresu korzystania z dostępu do infrastruktury kolejowej. Z tego względu Prezes UTK wprowadził w sentencji klauzule regulujące, na jakich warunkach i w jaki sposób Przewoźnik będzie mógł korzystać z infrastruktury kolejowej na podstawie niniejszej decyzji.

Prezes UTK przyznał RegioJet, zgodnie z Wnioskiem Przewoźnika, prawo do wykonywania przewozów na wnioskowanej trasie w wymiarze 1 pary pociągów na dobę codziennie, w relacji Przemysł Główny – Hannover Hbf. – Przemysł Główny, w zakresie odcinka przebiegającego przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w okresie od 10 grudnia 2023 r. do 9 grudnia 2028 r., tj. w rocznych rozkładach jazdy pociągów: 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027 oraz 2027/2028, zgodnie z projektami rozkładu jazdy pociągów wskazanymi w załącznikach nr 1 i 2 do niniejszej decyzji.

W ocenie Prezesa UTK usługa RegioJet powinna przede wszystkim stanowić odpowiedź na potrzeby podróżnych. Z tego względu Prezes UTK określił w decyzji, że w przypadku prac modernizacyjnych lub remontowych skutkujących zmniejszeniem zdolności przepustowej na odcinkach linii kolejowych, przez które przebiega trasa pociągów kursujących na podstawie niniejszej decyzji i odcinkach linii kolejowych stycznych do nich, kursowanie pociągów na podstawie niniejszej decyzji nie może powodować nieuruchomienia pociągów ważnych z punktu widzenia interesu społeczno-gospodarczego Rzeczypospolitej Polskiej.

W zgodzie z tym Prezes UTK zastrzegł również, że Przewoźnik uprawniony jest do uruchamiania pociągów, na podstawie niniejszej decyzji, na trasie Przemysł Główny – Hannover Hbf. – Przemysł Główny na wskazanych przez Przewoźnika odcinkach trasy, zgodnie z pkt 1 sentencji niniejszej decyzji. Uruchamianie przez Stronę połączeń w krótszej relacji, na podstawie niniejszej decyzji, zostało zastrzeżone dla zdarzeń będących następstwem siły wyższej lub działalności zarządcy infrastruktury. W ocenie Prezesa UTK, skoro RegioJet złożyła wniosek o przyznanie otwartego dostępu, na podstawie którego uruchamiane będą połączenia w relacji Przemysł Główny – Hannover Hbf. – Przemysł Główny, to niecelowe byłoby działanie Przewoźnika polegające na wykonywaniu połączeń w krótszej relacji niż na wskazanych przez Stronę odcinkach trasy. Prezes UTK zauważa, że takie działanie mogłoby godzić nie tylko w prawidłowość przeprowadzonego postępowania przez organ regulacyjny oraz ocenę ewentualnie zgłoszonych wniosków przez podmioty uprawnione, ale również w interes potencjalnych podróżnych.

Prezes UTK, zgodnie z Wnioskiem RegioJet, ustalił, że dopuszczalne jest zatrzymywanie się pociągów Przewoźnika na następujących stacjach:

- w relacji Przemysł Główny – Hannover Hbf.: Przemysł Główny (przystanek tylko do wejścia), Rzeszów Główny (przystanek tylko do wejścia), Kraków Główny (przystanek tylko do wejścia), Katowice (przystanek tylko do wejścia), Opole Główne (przystanek tylko do wejścia), Wrocław Główny (przystanek tylko do wejścia), Zielona Góra Główna (przystanek tylko do wejścia);
- w relacji Hannover Hbf. – Przemysł Główny: Zielona Góra Główna (przystanek tylko do wyjścia), Wrocław Główny (przystanek tylko do wyjścia), Opole Główne (przystanek tylko do wyjścia), Katowice (przystanek tylko do wyjścia), Kraków Główny (przystanek tylko do wyjścia), Rzeszów Główny (przystanek tylko do wyjścia), Przemysł Główny (przystanek tylko do wyjścia).

Jednocześnie Prezes UTK stwierdził, że nie stanowi naruszenia postanowień niniejszej decyzji wprowadzenie dodatkowych postojów:

- a) po otrzymaniu pisemnego wniosku, zawierającego uzasadnienie, od organizatora publicznego transportu zbiorowego, w rozumieniu ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, realizującego zadania w zakresie przewozów pasażerskich w transporcie kolejowym, o wprowadzenie dodatkowego zatrzymania na wskazanej stacji/przystanku;
- b) ustalonych w ramach procesu koordynacji przy konstrukcji rocznego rozkładu jazdy, na wniosek zarządcy infrastruktury kolejowej w celu zachowania cykliczności rozkładu jazdy pociągów przewoźników kolejowych;
- c) w przypadku wystąpienia zdarzeń będących następstwem siły wyższej lub działalności zarządcy infrastruktury.

Uruchamianie usługi RegioJet nie powinno powodować zakłócenia istniejących skomunikowań pomiędzy pociągami uruchamianymi na podstawie umowy o świadczenie usług publicznych. Prezes UTK zwrócił uwagę na to, że nowe połączenia Przewoźnika powinny mieć charakter uzupełniający wobec istniejącej oferty przewozowej, a więc stanowić dla niej wartość dodaną, a nie skutkować jej pogorszeniem. Z tego względu zarządca infrastruktury powinien uwzględnić w procesie alokacji zdolności przepustowej charakter realizowanej usługi Przewoźnika.

Zgodnie ze złożonym przez RegioJet Wnioskiem, przewozy realizowane na trasie Przemysł Główny – Hannover Hbf. – Przemysł Główny, przebiegającej liniami kolejowymi oznaczonymi w sentencji niniejszej decyzji, będą realizowane przy pomocy składów wagonowych z miejscami do siedzenia lub leżenia (lokomotywa elektryczna plus 7-15 wagonów pasażerskich). Dopuszcza się możliwość wykorzystywania również innych typów pojazdów kolejowych, jeżeli Strona zagwarantuje takie same bądź lepsze parametry techniczne, eksploatacyjne i jakościowe pojazdów.

Przewoźnik jest zobowiązany do wykorzystywania wyłącznie taboru spełniającego warunki techniczne, środowiskowe i eksploatacyjne określone przez zarządcę infrastruktury dla poszczególnych linii kolejowych.

Prezes UTK zastrzegł w decyzji, że dopuszczalne jest korzystanie przez RegioJet z tras przebiegających innymi liniami kolejowymi niż wymienione w niniejszej decyzji, przyznanych przez zarządcę infrastruktury, o ile ich przyznanie nastąpi z przyczyn niezależnych od Przewoźnika (np. w związku z ograniczoną zdolnością przepustową konkretnego odcinka infrastruktury kolejowej lub obowiązaniem trasy okrężnej dla określonego fragmentu trasy).

Prezes UTK ustalił, że dopuszczalne jest uruchomienie połączeń, o których mowa w pkt 1 sentencji, w innych godzinach niż wskazane w rozkładzie jazdy zawartym w załącznikach nr 1 i 2 do niniejszej decyzji, o ile nastąpi to z przyczyn niezależnych od Przewoźnika (np. w związku z ograniczoną zdolnością przepustową infrastruktury kolejowej lub przesunięciem godzin odjazdu ze względu na obowiązujące priorytety przy układaniu rozkładu jazdy).

Mając na względzie rolę Prezesa UTK jako organu regulacyjnego w zakresie sektora kolejowego ustalono, że Przewoźnik obowiązany jest poinformować organ regulacyjny o każdym przypadku wystąpienia okoliczności uzasadniających uruchomienie połączenia na trasie Przemysł Główny – Hannover Hbf. – Przemysł Główny:

- a) w niepełnej relacji;
- b) w częstotliwości i terminie innymi niż wprost wynikającym z niniejszej decyzji, oraz o wystąpieniu okoliczności skutkujących:
- c) zaprzestaniem wykonywania przewozów przez co najmniej 6 miesięcy;
- d) wprowadzeniem dodatkowych postojów.

W przypadku wystąpienia okoliczności, o których mowa w lit. a – d, Przewoźnik obowiązany jest, w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia ich wystąpienia, przedstawić stanowisko w sprawie wraz z uzasadnieniem.

Powyższa klauzula ma na celu uzyskiwanie na bieżąco wiedzy na temat faktycznie realizowanych przez RegioJet przewozów i ich zgodności z treścią postanowień zawartych w niniejszej decyzji.

Mając na uwadze powyższe, Prezes UTK rozstrzygnął jak w sentencji.

Zgodnie z art. 29c ust. 8 ustawy o transporcie kolejowym decyzja o przyznaniu otwartego dostępu jest wydawana na okres nieprzekraczający 5 lat. Ze względu na złożony przez RegioJet Wniosek, Prezes UTK przyznał Przewoźnikowi prawo otwartego dostępu na trasie międzynarodowej Przemysł Główny – Hannover Hbf. – Przemysł Główny, w zakresie odcinka przebiegającego przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, od 10 grudnia 2023 r. do 9 grudnia 2028 r.

Prezes UTK dokonuje okresowej kontroli działalności przewoźników kolejowych wykonujących przewozy w ramach otwartego dostępu w zakresie spełniania warunków korzystania z dostępu do infrastruktury kolejowej określonych w decyzji o przyznaniu otwartego dostępu (art. 29c ust. 10 ustawy o transporcie kolejowym).

Decyzja o przyznaniu otwartego dostępu do infrastruktury kolejowej wygasa w przypadku likwidacji albo ogłoszenia upadłości aplikanta, któremu decyzja została wydana (art. 29c ust. 11 ustawy o transporcie kolejowym).

Zgodnie z art. 29c ust. 12 ustawy o transporcie kolejowym, Prezes UTK uchyla decyzję o przyznaniu otwartego dostępu do infrastruktury kolejowej w przypadku:

- 1) wystąpienia rażącego naruszenia warunków korzystania z dostępu do infrastruktury kolejowej określonych w tej decyzji;
- 2) zaprzestania wykonywania przewozów przez co najmniej 6 miesięcy z przyczyn leżących po stronie aplikanta.

POUCZENIE

Stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje prawo zwrócenia się do Prezesa UTK z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 30 dni od daty doręczenia decyzji (art. 127 § 3 k.p.a. w związku z art. 29c ust. 9 ustawy o transporcie kolejowym).

Jeżeli strona nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na decyzję w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji stronie. Skargę wnosi się za pośrednictwem Prezesa UTK.

Wpis od skargi wynosi 200 zł i uiszczany jest gotówką do kasy sądu administracyjnego lub na rachunek bankowy tego sądu, zgodnie z art. 15 w związku z art. 127 § 3 w zw. z art. 129 § 2 k.p.a. w związku z art. 3 § 2 pkt 1 oraz art. 13 § 2, art. 52 § 1 i § 3, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1634, z późn. zm.), zwanej dalej „p.p.s.a.”, w związku z § 2 ust. 1 pkt 2 i § 5 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 535).

Stronie przysługuje możliwość ubiegania się o prawo pomocy obejmujące zwolnienie strony od kosztów sądowych oraz bezpłatne ustanowienie profesjonalnego pełnomocnika, na zasadach określonych w art. 239 – art. 262 p.p.s.a.

Strona zadowolona z decyzji może złożyć oświadczenie o zrzeczeniu się uprawnień do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy skutkujące prawomocnością decyzji. Złożenie oświadczenia następuje na zasadach ogólnych przewidzianych dla wniesienia podania określonych w art. 63 § 1 k.p.a.

Oplata:

Od niniejszej decyzji należna opłata skarbową wynosi 10 zł (słownie: dziesięć złotych 00/100), zgodnie z cz. I pkt 53 Załącznika do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 2111). Strona, wraz z Wnioskiem, przedstawiła potwierdzenie uiszczenia 22 sierpnia 2023 r. ww. opłaty skarbowej na rachunek Centrum Obsługi Podatnika Urzędu m.st. Warszawy.

W związku z powyższym uznać należy, że opłata za wydanie niniejszej decyzji została uiszczona przez RegioJet w całości.

Prezes Urzędu Transportu Kolejowego *Ignacy Góra*

Załączniki:

1. Projekt rocznego rozkładu jazdy w okresie od 10 grudnia 2023 r. do 9 grudnia 2028 r., tj. w rocznych rozkładach jazdy pociągów: 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027 oraz 2027/2028 na trasie międzynarodowej Przemysł Główny – Hannover Hbf.
2. Projekt rocznego rozkładu jazdy w okresie od 10 grudnia 2023 r. do 9 grudnia 2028 r., tj. w rocznych rozkładach jazdy pociągów: 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027 oraz 2027/2028 na trasie międzynarodowej Hannover Hbf. – Przemysł Główny

Załącznik nr 1 do decyzji znak: DPP-WOPN.718.4.2023.JK**Pociąg niedostępny w relacjach krajowych**

km Σ	km	stacja	przyjazd	odjazd
		Przemyśl Główny		22:00
87	87	Rzeszów Główny	22:55	22:56
245	158	Kraków Główny	00:36	00:40
322	77	Katowice	01:35	01:38
419	97	Opole Główne	02:48	02:49
501	82	Wrocław Główny	03:34	03:38
655	154	Zielona Góra Główna	05:38	05:40
746	91	Frankfurt (Oder)	06:45	06:50
833	87	Berlin Gesundbrunnen	07:50	07:55
1086	253	Hannover Hbf.	10:15	

Załącznik nr 2 do decyzji znak: DPP-WOPN.718.4.2023.JK**Pociąg niedostępny w relacjach krajowych**

km Σ	km	stacja	przyjazd	odjazd
		Hannover Hbf.		20:00
253	253	Berlin Gesundbrunnen	22:20	22:25
340	87	Frankfurt (Oder)	23:25	23:30
431	91	Zielona Góra Główna	00:35	00:37
585	154	Wrocław Główny	02:37	02:41
667	82	Opole Główne	03:26	03:27
764	97	Katowice	04:37	04:40
841	77	Kraków Główny	05:35	05:39
999	158	Rzeszów Główny	07:19	07:20
1086	87	Przemyśl Główny	08:15	